

**Державний вищий навчальний заклад
«Запорізький національний університет»
Міністерства освіти і науки України**

**Електронне наукове видання
«Юридичний науковий
електронний журнал»**

№ 6, 2015

**Електронний журнал включений до переліку електронних фахових видань України
на підставі Наказу МОН України від 21 листопада 2013 року № 1609**

**Запорізький національний університет
Запоріжжя 2015**

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людини» від 26.10.2014 № 1007-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1007-14>.
2. Про донорство крові та її компонентів : Закон України від 23.06.1995 № 239/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/239/95-%D0%B2%D1%80>
3. Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Трансплантація» на період до 2012 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.2008 № 894 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 78. – Ст. 2608.
4. Про схвалення Концепції Державної програми «Трансплантація» на 2006–2010 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.11.2006 № 416-р // Офіційний вісник України. – 2006. – № 30. – Ст. 2151.

УДК 342.95(477)–057.34

ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ДИСЦИПЛІНАРНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ПОТРЕБУЄ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Нечитайленко А.О.,
к.ю.н., доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Стаття присвячена дослідженню однієї з важливих проблем адміністративно-правової науки – вдосконаленню законодавства про дисциплінарну відповідальність державних службовців. В ній вказано на суттєві недоліки правового регулювання відносин, що виникають з приводу реалізації дисциплінарних стягнень до державних службовців, і висловлені конкретні пропозиції щодо внесення змін та доповнень до чинного законодавства України.

Ключові слова: державна служба, державні службовці, службова дисципліна, дисциплінарний проступок, дисциплінарна відповідальність, дисциплінарні стягнення.

Нечитайленко А.О. / ЗАКОНОДАТЕЛЬНОСТЬ О ДИСЦИПЛИНАРНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СЛУЖАЩИХ НУЖДАЕТСЯ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ / Харьковский национальный педагогический университет им. Г. С. Сковороды, Украина

Статья посвящена исследованию одной из важных проблем административно-правовой науки – усовершенствованию законодательства о дисциплинарной ответственности государственных служащих. В ней указано на существенные недостатки правового регулирования отношений, которые возникают по поводу применения дисциплинарных взысканий к государственным служащим, и высказаны конкретные предложения о внесении изменений и дополнений в действующее законодательство Украины.

Ключевые слова: государственная служба, государственные служащие, служебная дисциплина, дисциплинарный проступок, дисциплинарная ответственность, дисциплинарные взыскания.

Nechitailenko A.O. / LEGISLATION ON DISCIPLINARY LIABILITY OF CIVIL SERVANTS NEEDS TO BE IMPROVED / Kharkiv National Pedagogical University G. S. Skovoroda, Ukraine

The article investigates one of the most important issues of administrative and legal science – improvement of the legislation on disciplinary responsibility of civil servants. It stated that in the context of building a European model of public service improvement are subject to all the institutions of the civil service, including the Institute responsibility for committing public servants misconduct. It is noted that today there is a situation when the current law on civil service does not meet modern requirements, and the new, which is quite detailed regulations institute disciplinary responsibility of civil servants, four years after its adoption, does not enter into force. In addition, formed some new central executive authorities and their territorial units (e.g., the National Police, the State Fiscal Service and others). But the issues of disciplinary responsibility of civil servants are not regulated by law. The article analyzes the views of scientists on the improvement of legislation on the discipline of civil servants and expressed the author's opinion on the matter. In particular, it is proposed to adopt a single legislative act – Disciplinary Regulations of the civil servant, which is necessary to systematize the norms defining the concept of discipline, disciplinary offense, disciplinary proceedings, the concept and types of disciplinary measures that can be applied to all public servants, regardless of in which the public authority they serve, as well as their application. The same piece of legislation must be separated, which include also rules that set further and other types of disciplinary sanctions, taking into account the specificity of services in several organs (national police, prosecutors, state emergency services, and others). At the same time it draws attention to the fact that the law should not apply to the judges because their legal status is regulated in some detail by a special law. The paper also points to the inadmissibility of establishing some disciplinary sanctions that are now provided by the law.

Key words: civil service, civil servants, service discipline, disciplinary offense, disciplinary liability, disciplinary action.

Діяльність усіх державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб з реалізації їх завдань і компетенції має здійснюватися лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [1], і передусім з метою захисту прав та свобод людини і громадянина. В умовах побудови європейської моделі державно-службових відносин нагальною є необхідність суттєвого підвищення ефективності законодавства про державну службу, що потребує його суттєвого вдосконалення. Це стосується і правового регулювання відносин з реалізації щодо державних службовців заходів дисциплінарної відповідальності, адже в цей час склалася ситуація, коли чинний Закон України «Про державну службу» [2], який містить лише одну ст. 14, що передбачає дисциплінарну відповідальність, діє вже двадцять два роки. Введення ж в дію одностаттєвого закону від 17 листопада 2011 року [3], норми якого

встановлюють більш досконалу систему дисциплінарних стягнень та порядок їх застосування, вже декілька років поспіль переноситься. До того ж ці норми також потребують удосконалення. Дисциплінарні статuti, що діють відносно окремих категорій державних службовців (органів внутрішніх справ [4], прокуратури [5] та ін.) також прийняті багато років тому і не відповідають вже реаліям сьогодення. Дисциплінарна ж відповідальність працівників митних органів взагалі залишилася неврегульованою законодавством з втратою чинності Дисциплінарного статуту митної служби України [6]. А це аж ніяк не сприяє запровадженню у практику основних положень Концепції розвитку законодавства про державну службу від 20 лютого 2006 року, яка визначає, що одним із основних шляхів розв'язання проблем у сфері законодавства про державну службу є врегулювання питання щодо дисциплінарної відповідальності державних службовців [7].

Отже, інститут дисциплінарної відповідальності працівників державних органів потребує суттєвого вдосконалення. Останніми роками ця проблема не залишилася поза увагою науковців-адміністративістів. Окремі її аспекти тією чи іншою мірою висвітлювались у працях В. Авер'янова [8, 9], Ю. Битяка [10], І. Бородіна [11], В. Зуй [12], І. Картузової [13], А. Кірмач [14], Л. Корнута [15], О. Новак [16], Н. Нижник [17], О. Петришина [18], О. Старцева [19] та ін.

Утім, лише в незначній кількості наукових досліджень останніх років пропонуються конкретні шляхи вдосконалення законодавства про дисциплінарну відповідальність державних службовців на основі аналізу чинного законодавства та сучасної практики її реалізації.

Метою статті є внесення деяких конкретних пропозицій, які певною мірою сприятимуть підвищенню рівня правового регулювання відносин зі зміцнення державно-службової дисципліни та застосування дисциплінарних стягнень.

На сьогодні суттєвим недоліком правового регулювання державно-службових відносин, у тому числі й тих, що виникають з приводу притягнення до дисциплінарної відповідальності, є їх регламентація в значній мірі приватноправовими засобами, притаманними трудовому праву, і применшення значення публічних засобів, передбачених адміністративним правом. Це пояснюється тим, що державна служба є різновидом трудової діяльності, а тому найбільш загальні питання трудових відносин у державній службі регулюються численними нормативно-правовими актами законодавства про працю. Особливості ж проходження служби в державному апараті регулюються Законом України «Про державну службу», який, у свою чергу, містить загальні положення щодо державно-службових відносин, що виникають в діяльності переважної більшості державних органів, зокрема, в органах виконавчої влади. Регулювання правового становища державних службовців, що працюють в органах прокуратури, апаратах судів, дипломатичної служби, митного контролю, служби безпеки, внутрішніх справ, Національного антикорупційного бюро України та ін., здійснюється відповідно до цього Закону, якщо інше не передбачено законами України («Про судоустрій і статус суддів», «Про прокуратуру», Митним кодексом України тощо). Це ж стосується і питань встановлення та реалізації заходів дисциплінарної відповідальності державних службовців. Так, у відповідності до ст. 14 Закону України «Про державну службу», до службовців, крім дисциплінарних стягнень, передбачених чинним законодавством про працю України (як відомо, це – догана та звільнення), можуть застосовуватися також певні заходи дисциплінарного впливу. Стосовно ж окремих категорій державних службовців діють спеціальні дисциплінарні статuti, які до системи дисциплінарних стягнень включають і передбачені законодавством про працю, і вказані вище заходи дисциплінарного впливу, і санкції, встановлені з урахуванням специфіки діяльності відповідних державних органів (як, наприклад, позбавлення нагрудного знаку Почесний працівник прокуратури України).

Як і більшість норм законодавства про працю, деякі норми законодавства про державну службу, у тому числі й про дисциплінарну відповідальність, є диспозитивними (зокрема, щодо не обов'язковості, а можливості встановити строк випробування при прийнятті на службу, можливості, а не обов'язковості застосувати заходи дисциплінарного впливу тощо), що навряд чи сприяє сумлінному виконанню службовцями своїх обов'язків, бо далеко не за кожний дисциплінарний проступок настає дисциплінарна відповідальність, оскільки чинне законодавство допускає застосування дисциплінарних стягнень по суті на власний розсуд посадової особи, яка уповноважена розглядати дисциплінарну справу і приймати у ній рішення. Отже, відносини щодо вчинення таких правопорушень та накладення за них дисциплінарних стягнень мають регулюватися за допомогою імператив-

ного методу нормами відповідних нормативно-правових актів про дисципліну державних службовців, які б за вчинення будь-якого дисциплінарного проступку передбачали обов'язок, а не право відповідного керівника застосовувати заходи дисциплінарної відповідальності, за наявності на це підстав, з урахуванням об'єктивних та суб'єктивних обставин правопорушення, і це сприятиме практичній реалізації одного з основних принципів юридичної відповідальності – невідворотності покарання за вчинене правопорушення, як це передбачено в кримінальному та кримінальному процесуальному законодавстві, а також у законодавстві про адміністративні правопорушення.

У наукових працях, присвячених цій проблематиці, висловлюються різні точки зору з приводу того, якими новими актами законодавства мають регулюватися відносини щодо реалізації заходів дисциплінарної відповідальності у державній службі та якими мають бути система дисциплінарних стягнень та порядок їх застосування. Передусім слід відзначити, що на розгляд Верховної Ради України вже були внесені проекти декількох законів. Зокрема, у 2008 році Головним управлінням державної служби України в парламент був переданий проект Закону України «Про заохочення та дисциплінарну відповідальність державних службовців», в якому містились норми щодо визначення сутності службової дисципліни, закріплення прав і покладання обов'язків на державних службовців із забезпечення й додержання дисципліни, а також визначались види та порядок застосування заохочень і дисциплінарних стягнень. Згодом ці норми стали складовою вказаного вже вище Закону України «Про державну службу» 2011 року. А оскільки цей закон досі не діє і немає безумовної перспективи набуття ним чинності, науковці висловлюють свої пропозиції щодо прийняття відповідних нормативно-правових актів. Думки усіх зводяться до того, що це має бути законодавчий акт, оскільки згідно п. 22 ст. 92 Конституції України правопорушення, які є дисциплінарними проступками, та відповідальність за них визначаються виключно законами. Так, одні вчені вважають за доцільне загальні засади забезпечення дисципліни на державній службі в усіх органах державної влади визначити в Законі України «Про державну службу», стосовно ж дисциплінарної відповідальності деяких категорій державних службовців, що несуть відповідальність згідно дисциплінарних статутів, відповідні норми пропонують об'єднати в окремий закон, наприклад, Закон України «Про дисциплінарний статут державних службовців» чи «Про заохочення та дисциплінарну відповідальність державних службовців» і врегулювати його нормами особливості дисциплінарної відповідальності щодо окремих видів державної служби [20]. Інші вважають, що питання захисту прав та інтересів державних службовців, а також їх відповідальності (зокрема і дисциплінарної) мають бути відображені в Кодексі основних правил поведінки державного службовця [21, с. 72]. Дехто наполягає на тому, що, враховуючи відсутність в Україні єдиного законодавчого акта, який регулює ці питання, варто включити положення про дисциплінарне провадження у Дисциплінарний кодекс державного службовця. При цьому пропонується встановити у вказаному Кодексі як загальні для всіх видів державних службовців норми, так і норми спеціальні, які б регулювали відносини з приводу реалізації заходів дисциплінарної відповідальності стосовно певних видів державних службовців (працівників прокуратури, митної служби тощо) [13, с. 127].

Як уявляється, ці відносини дійсно мають регулюватися нормами, які були б кодифіковані і містились в одному законодавчому акті – Дисциплінарному статуті державного службовця, який має містити розділи, що об'єднують норми стосовно визначення: 1) поняття службової дисципліни як дотримання норм чинного законодавства, присяги державного службовця, неухильного виконання по-

кладених на нього обов'язків та вимог до поведінки, що визначені нормативно-правовими актами і посадовими інструкціями; 2) поняття дисциплінарного проступку – протиправного, суспільно-шкідливого, винного діяння (дії чи бездіяльності), яке полягає у невиконанні або у неналежному виконанні державним службовцем своїх службових обов'язків, а також інших порушеннях службової дисципліни, за які законодавством передбачено дисциплінарну відповідальність. Перелік конкретних видів дисциплінарних проступків може бути прийнятий той, що визначений Законом України «Про державну службу» від 17 листопада 2011 року; 3) поняття дисциплінарної відповідальності як виду юридичної відповідальності, що застосовується до державних службовців за вчинення дисциплінарного проступку, і знаходить свій прояв у перетерпіванні державним службовцем передбачених позбавлень морального або організаційного характеру внаслідок накладення на нього дисциплінарного стягнення, а також принципів, які лежать в основі реалізації заходів дисциплінарної відповідальності, якими мають бути: законність, її невідворотність, (обов'язковість застосування), презумпція невинуватості, доцільність, справедливості, оперативності; 4) поняття дисциплінарного стягнення як передбачений захід відповідальності, що застосовується до державного службовця за вчинення дисциплінарний проступок, з метою покарання, а також виховання його в дусі дотримання службової дисципліни й законності, а також запобігання вчиненню правопорушень як самим порушником, так і іншими службовцями; 5) систему дисциплінарних стягнень, які мають застосовуватися до усіх державних службовців незалежно від органів, в яких вони проходять службу. Це мають бути: зауваження; догана; сувора догана; звільнення з посади державної служби; 6) загальний до всіх видів державної служби порядок накладення дисциплінарних стягнень; 7) порядок здійснення дисциплінарного провадження; 8) порядок проведення службового розслідування (у разі необхідності проведення додаткового дослідження обставин вчинення дисциплінарного проступку, у тому числі обставин, що пом'якшують або обтяжують відповідальність, з'ясування причин та умов, що сприяли його вчиненню, а також на вимогу державного службовця з метою спростування безпідставних, на його думку, звинувачень або підозр); 9) підстави та порядок відсторонення державного службовця від виконання посадових обов'язків на час проведення службового розслідування; 10) порядок прийняття та вимоги до рішення про застосування заходів дисциплінарної відповідальності; 11) процесуальний порядок оскарження рішення про накладення дисциплінарного стягнення; 12) порядок зняття (у тому числі й дострокового) дисциплінарного стягнення; 13) порядок відшкодування шкоди, завданої фізичним або юридичним особам незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю державного службовця під час реалізації ним своїх повноважень; 14) вимоги до обліку накладених на державних службовців дисциплінарних стягнень у певно-

му державному органі та до загальнодержавного реєстру.

В окремих розділах цього Статуту слід передбачити, крім вказаних вище загальних норм, що стосуються усіх видів державної служби, особливості дисциплінарної відповідальності окремих категорій державних службовців – органів Національної поліції України, прокуратури, органів Державної фіскальної служби України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, дипломатичної служби, Збройних Сил України тощо. Зокрема, крім вищевказаних видів стягнень, необхідно встановити можливість накладення й інших заходів дисциплінарної відповідальності, які можуть бути застосовані щодо окремих видів державних службовців. Деякі з них вже встановлені окремими статутами про дисципліну і можуть бути відтворені в цих розділах. Однак при цьому слід враховувати, що не усі з цих стягнень є беззаперечними. Наприклад, не можна автоматично із Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ перенести такий вид стягнення, як усне зауваження, оскільки за своєю сутністю це зауваження не є усним, адже згідно ст. 14 вказаного Статуту, про накладення дисциплінарного стягнення видається наказ, зміст якого оголошується особовому складу органу внутрішніх справ. Деякі дисциплінарні статuti (наприклад, п.п. 5, 23 Дисциплінарного статуту митної служби України) передбачають такий вид стягнення, як попередження про неповну службову відповідність. Тут слід виходити з того, що в Законі України «Про державну службу» від 16 грудня 1993 року не випадково вказано на те, що до державних службовців, крім стягнень, передбачених законодавством про працю, можуть також бути застосовані такі заходи дисциплінарного впливу, як попередження про неповну службову відповідність та затримка до одного року у присвоєнні чергового рангу або у призначенні на вищу посаду. Тобто, ці заходи закон справедливо не відніс до дисциплінарних стягнень, оскільки вони не мають ознак юридичної, а, отже, і дисциплінарної відповідальності, на які було вказано вище. Їх застосування не тягне за собою будь-яких позбавлень для державного службовця: перший захід є суто профілактичним, а другий – не надає можливості службовцеві на протязі року підвищити свій професійний статус і тим самим отримати певні додаткові, порівняно з існуючими, блага у вигляді підвищення у посаді, присвоєнні чергового рангу, збільшення розміру заробітної плати тощо.

Слід зауважити, що усе викладене вище не стосується суддів як державних службовців, оскільки суто специфічні питання їх дисциплінарної відповідальності достатньо повно врегульовані відповідними нормами Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Такими вбачаються деякі шляхи вдосконалення законодавства про дисциплінарну відповідальність державних службовців. Звісно, деякі з них потребують конкретизації, додаткової аргументації та подальшого ґрунтовного дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про державну службу : Закон України від 16 грудня 1993 року № 3723 – XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 52. – Ст. 490.
3. Про державну службу : Закон України від 17 листопада 2011 року № 4050 – VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 4. – Ст. 115.
4. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України : Закон України від 22 лютого 2006 року № 3460-IV // Офіційний вісник України. – 2006. – № 12. – Ст. 791.
5. Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України : Постанова Верховної Ради України від 06 листопада 1991 року № 1796-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 4. – Ст. 15.
6. Про Дисциплінарний статут митної служби України : Закон України від 06 вересня 2005 року № 2805-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 42. – Ст. 467.
7. Про затвердження Концепції розвитку законодавства про державну службу в Україні : Указ Президента України від 20 лютого 2006 року № 140/2006 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 8. – Ст. 421.
8. Авер'янов В. Б. Сучасний стан та основні напрямки розвитку законодавства про державну службу в Україні / В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко // Часопис Київського університету права. – 2006. – № 4. – С. 3–9.
9. Авер'янов В. Б. Державна служба : організаційно-правові основи і шляхи розвитку / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К. : Вид. дім «Ін-Юре», 1999. – 272 с.

10. Битяк Ю. П. Державна служба в Україні : організаційно-правові засади : монографія / Ю. П. Битяк. — Х. : Право, 2005. — 304 с.
11. Бородин І. Л. Дисциплінарна відповідальність та дисциплінарне провадження / І. Л. Бородин // Право України. — 2006. — № 12. — С. 93–97.
12. Зуй В. В. Про порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності / В. В. Зуй // Проблеми законності. — 2013. — Випуск 124. — С. 108–116.
13. Картузова І. А. Дисциплінарная ответственность государственных служащих : Дис. ... на соискание уч. степени канд. юрид. наук по спец. : 12.00.07 / И. А. Картузова. — Одесса : Одесская государственная юридическая академия, 1999. — 196 с.
14. Кірмач А. Дисциплінарна відповідальність та службове розслідування щодо державних службовців / А. Кірмач // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 1. — С. 37–41.
15. Корнута Л. М. Дисциплінарна відповідальність державного службовця в Україні : Дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук за спец. : 12.00.07 / Л. М. Корнута. — О. : 2013. — 224 с.
16. Новак О. Д. До питання дисциплінарного провадження стосовно державних службовців : нормативно-правове регулювання та стадії / О. Д. Новак // Право України. — 2013. — № 3-4. — С. 450–458.
17. Нижник Н. Актуальні питання дисциплінарної відповідальності державних службовців в Україні / Н. Нижник, О. Муза // Вісник Вищого адміністративного суду України. — 2011. — № 3. — С. 48–55.
18. Петришин А. В. Статус должностного лица : природа, структура, специализации : учебное пособие / А. В. Петришин. — К. : УМК ВО, 1990. — 73 с.
19. Старцев О. В. Правове регулювання дисциплінарної відповідальності державних службовців. Питання удосконалення / О. В. Старцев // Прокуратура. Людина. Держава. — 2005. — № 1. — С. 73–77.
20. Новак О. Д. Адміністративно-правові засади дисциплінарної відповідальності державних службовців в Україні : Дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук за спец. : 12.00.07 / О. Д. Новак. — Х., 2014. — 211 с.
21. Оболенський О. Ю. Задачі розвитку державної служби в контексті адміністративної реформи / О. Ю. Оболенський // Вісник Державної служби України. — 1997. — № 3. — С. 71–75.

УДК 351.9

ДЕЯКІ ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО АДМІНІСТРАТИВНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

**Нечитайленко В.А.,
к.ю.н.**

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

У статті досліджені деякі проблеми правового регулювання відносин із встановлення та реалізації адміністративних стягнень за екологічні правопорушення, справи про які розглядають органи (посадові особи), що здійснюють екологічний контроль у пунктах пропуску через державний кордон. Обґрунтовані конкретні пропозиції щодо внесення змін і доповнень в чинне законодавство про адміністративну відповідальність за вчинення екологічних правопорушень.

Ключові слова: адміністративна відповідальність, державний кордон, екологічна безпека, екологічні правопорушення, екологічний контроль.

Nechitaylenko V.A. / НЕКОТОРЫЕ ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА ОБ АДМИНИСТРАТИВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРАВОНАРУШЕНИЯ / Харьковский национальный педагогический университет им. Г. С. Сковороды, Украина

В статье исследованы некоторые проблемы правового регулирования отношений по установлению и реализации административных взысканий за экологические правонарушения, дела о которых рассматриваются органами (должностными лицами), которые осуществляют экологический контроль в пунктах пропуска через государственную границу. Обоснованы конкретные предложения о внесении изменений и дополнений в действующее законодательство об административной ответственности за совершение экологических правонарушений.

Ключевые слова: административная ответственность, государственная граница, экологическая безопасность, экологические правонарушения, экологический контроль.

Nechitaylenko V.A. / SOME WAYS OF IMPROVING THE LEGISLATION ON ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY FOR ENVIRONMENTAL OFFENSES / Kharkiv National Pedagogical University named G. S. Skovoroda, Ukraine

The article investigates the problems of ecological safety through the implementation of measures of administrative coercion by the state environmental control, in particular those of the structural units, which carry out their supervisory powers at the state border of Ukraine. It notes that in recent years the legislation on administrative violations changes aimed at improving administrative efficiency in combating environmental offenses. At the same time there are still some gaps in the legislation, as well as unresolved problems of implementing the rules which establish responsibility for violation of the rules, enforcement of which is assigned to the respective territorial bodies of the State Ecological Inspectorate of Ukraine. In the article on the basis of specific materials of practice of these bodies is justified conclusion about the necessity of further improvement of the legislation on administrative offenses. In particular, it draws attention to the inadequacy of the penalties provided by law for environmental offenses to the damage they are causing, or may cause to the environment, and, consequently, human health, and therefore need to significantly increase the size of fines for environmental offenses. It should also be empowered to decide on compensation for material damage due to violation of environmental regulations and environmental inspection officials in their consideration of cases on administrative violations of environmental, regardless of the size of the damage, according to the procedures established by the respective experts. The legislation of administrative offenses only recognizes individuals. Meanwhile, the specific environmental offenses committed in the state (customs) border, is that sometimes it is impossible to set a specific officer responsible for compliance with environmental regulations. It is therefore proposed to establish administrative liability for legal persons, goods and vehicles which cross the state border in violation of environmental regulations. It is advisable to provide for legal and administrative sanctions in the form of suspension of permits (licenses) to the movement of goods across the state border and the denial of such licenses in the case of repeated violations of environmental rules and regulations. The article raises the question of the need to introduce the staff of the structural subdivisions of the State Ecological Inspectorate of Ukraine deputy head of the review of administrative cases. These proposals, in my opinion, will allow to achieve a significant effect in the fight against violations of environmental regulations.

Key words: administrative responsibility, state border, environmental safety, environmental violations, environmental control.